

morálním způsobem života nebo vůbec vlastním zaviněním, zaniká povinnost zaměstnavatelova hraditi ošetřování a léčení atd. Leč skutečnost, že toto místo zákonné nebylo v zákoně č. 221/24 prohlášeno za zrušené, jest zcela nerozhodná pro stanovisko, jaké jest zaujmouti v otázce, která jest předmětem dnešního sporu. V něm totiž nejde o to, zda zaměstnavatel byl povinen hraditi léčebné výlohy za svého zaměstnance, ani o to, zda výlohy takové měla hraditi pojišťovna za zaměstnavatele, nýbrž jde jen o to, zda pojišťovna byla podle zákona povinna hraditi léčebné výlohy za nemoc své pojištěnky.

Odpověď na tuto otázku lze pak hledati jen v zákoně z 9. října 1924 č. 221 Sb. a v něm také skutečně obsažena jest.

V části třetí, oddílu prvním stanoví totiž uvedený zákon v § 95, že nemoc. pojišťovna jest povinna poskytovat pomoc v nemoci, a to: 1. pojištěnci zdarma lékařskou pomoc, jakož i potřebná léčiva a jiné therapeutické pomůcky (nemocenské ošetřování) . . . 2. pojištěnci, jenž je neschopen práce pro nemoc nepřivoděnou úmyslně, od čtvrtého dne této neschopnosti, nejdéle jeden rok, denní nemocenské v určitých částkách zde blíže určené.

Ukládaje nemocenské pojišťovně povinnost poskytovat pojištěnci nemocenské ošetření činí tak zákon zcela všeobecně bez jakéhokoli rozlišování co do původu nebo druhu nemoci a neobsahuje ani na jiných místech žádného ustanovení, jež by uvedenou povinnost nemocenské pojišťovny v naznačeném směru nějak omezovalo nebo z ní případy zvláštního druhu nemoci nebo určitého jejího původu vylučovalo. Naproti tomu jest povinnost pojišťovny, poskytovat pojištěnci denní nemocenské vynechána v zákoně, kromě jiných podmínek, výslovně co do původu nemoci, neboť jest uložena pojišťovně jen při nemoci nepřivoděné úmyslně, s další ještě restrikcí v § 100, jenž sprostřuje pojišťovnu povinnosti platiti nemocenské v případě, že si pojištěnec přivodil nemoc zaviněnou účastí ve rvačce nebo prokáže-li se pojištěncova nemoc jako bezprostřední následek opilství. Z toho všeho jde pak jako nutný logický závěr, že nemocenské ošetření jest pojišťovna podle zákona povinna poskytnouti pojištěnci v každé jeho nemoci, bez ohledu o jaký její druh jde, a také beze zřetele k tomu, jaký byl její původ, tedy i v případě, že si ji pojištěnec přivodil úmyslně nebo aspoň svým lehkomyšlným nebo nemravným způsobem života.

Byla-li proto Anna St. podle zák. č. 221/24 pojištěním povinna a podle tohoto zákona pojištěna — čehož st-l nepopírá — byla okr. nemoc. pojišťovna podle téhož zákona povinna poskytnouti jí v nemoci nemocenské ošetření, nechť již její nemoc byla přivoděna třeba nemravným způsobem života. Ale pak náklad, jež na toto nemocenské ošetření vynaložila, učinila po zákonu, čímž splněna byla jedna z podmínek, za nichž podle ustanovení 2. odst. § 20 jest oprávněna žádati náhradu za zaměstnavateli. Vychází-li stížnost z názoru opačného, jest tento názor mylný a stížnost pak bezdůvodna.

Č. 10.286.

Zaměstnanci veřejní: Pro rozsah nároku státního zaměstnance na přídavek přiznaný mu podle § 196 odst. 7 zák. č. 103/26 vládou

je rozhodným obsah usnesení vlády, nikoliv obsah (nepřesného) intimátu příslušného ministerstva.

(Nález ze dne 20. ledna 1933 č. 611).

V ě c: Antonín N. v B. proti ministerstvu vnitra o ponechání osobního přídavku.

V ý r o k: S t í ž n o s t s e z a m í t á p r o b e z d ů v o d n o s t.

D ů v o d y: St-l byl jako četnický nadporučík výkonný k 1. lednu 1926 převeden do platu podle zák. č. 103/26 a to do 8. platové stupnice, e) stupně 17.400 Kč se 2 náslužnými přídavky po 1.500 Kč, celkem 20.400 Kč. Proti tomuto převodu vznesl 6. srpna 1926 námitky.

Dříve než námitky byly vyřízeny, byl na základě provedené superarbitrace z 24. listopadu 1926 jako trvale neschopný k jakékoli službě v četnictvu výnosem min. vnitra z 30. prosince 1926 přeložen podle § 5 bodu 2. zák. č. 153/23 do trvalé výslužby dnem 1. února 1927 a byly mu výnosem z 24. ledna 1927 vyměřeny podle zák. č. 153/23 a 103/26 zaopatřovací požitky podle služební doby započitatelné pro výměru výslužného k poslednímu dni měsíce ledna 1927, celkem 49 roků 2 měsíců a 25 dnů (včetně válečných let 1914/1918) a to: výslužné 22.500 Kč, rovnající se 100% pensijní základě (služné 17.400 Kč 8. platové stupnice e) stupně se 2 náslužnými přídavky po 1.500 Kč a četnický přírůstek 2.100 Kč) a výchovné 3.000 Kč (pro syny Antonína a Josefa).

Protože výslužné st-lovo bylo o 1.800 Kč nižší, nežli by st-li příslušelo při stejné služební době, kdyby byl zůstal vrchním četnickým strážmistrem (služné 22.200 Kč 9. stupně I. platové stupnice, četnický přírůstek 2.100 Kč), domáhal se st-l podáním z 21. ledna 1928 u min. vnitra zařazení do 7. platové stupnice a vyměření odpočivných požitků podle výslužného této platové stupnice se zpětnou platností od 4. prosince 1926.

K návrhu min. vnitra z 10. května 1928 za souhlasu min. fin. byl však st-li povolen rozhodnutím vlády z 24. května 1928 ve smyslu ustanovení § 196 odst. 7 plat. zák. »v zájmu vyrovnaní jeho pensijní základny« osobní, do pense započitatelný přírůstek v roční částce 1.800 Kč, počínajíc dnem přeložení do trvalé výslužby, t. j. dnem 1. února 1927.

Toto rozhodnutí vlády intimovalo min. vnitra st-li výnosem ze 4. července 1928 takto: »K Vaší žádosti z 21. ledna 1928 povolila Vám vláda rozhodnutím z 24. května 1928, počínajíc dnem Vašeho přeložení do trvalé výslužby, t. j. od 1. února 1927, osobní do pense započitatelný přírůstek roční 1.800 Kč.« Současně týmž výnosem vyměřilo min. vnitra st-li dodatkem k výnosu z 30. prosince 1926 nové výslužné částkou ročních 24.300, t. j. 100% pensijní základny rovnající se služnému 8. platové stupnice e) stupně 17.400 Kč se 2 náslužnými přídavky po 1.500 Kč, četnickým přírůstkem 2.300 Kč a osobním, do pense započitatelným přírůstkem 1.800 Kč, a výchovné ročních 3.000 Kč a dodalo: »Vaší stížnosti z 21. ledna 1928, kterou se domáháte přiznání výslužného z pensijní základny vyplývající z vyšší platové stupnice, se vzhledem k ustanovení § 6 odst. 1 zák. č. 153/23 a § 154 zák. č. 103/26 nevyhovuje. Služné vyšší platové stupnice nelze Vám přiznati, poněvadž jste byl dnem 1. února

1927 přeložen do trvalé výslužby a nelze Vám tudíž více propůjčiti systemisované služební místo žádané stupnice.»

Přihlížejíc k nál. Boh. A 8080/29 a výnosu min. vnitra ze 7. srpna 1929 převedlo zemské četnické velitelství v Brně výměrem z 10. října 1929 st-le k jeho námitkám do platového převodu podle zák. č. 103/26 k 1. lednu 1926 do platů 8. platové stupnice e) stupně se 3 náslužnými přídávky, takže se jeho pensijní základna zvýšila o jeden náslužný přídavek ročních 1.500 Kč. Vzhledem k tomu stanovilo min. vnitra výnosem z 11. ledna 1930 st-li dodatkem k výnosu z 30. prosince 1926 znovu odpočivné platy od 1. února 1927, a to výslužné ročních 24.300 Kč, rovnající se 100% pensijní základě (služné 8. platové stupnice e) stupně 17.400 Kč se 3 náslužnými přídávky po 1.500 Kč, s četnickým přídavkem 2.100 Kč a osobním, do pense započítatelným přídavkem 300 Kč), pak výchovné ročních 3.000 Kč.

Podáním z 3. března 1930 žádal st-l, odvolávaje se na ustanovení § 9 odst. 1 zák. č. 287/24 o novou úpravu svých odpočivných požitků tak, aby mu osobní přídavek 1.800 Kč povolený vládou byl ponechán celý vedle 3 náslužných přídavků jako součást pensijní základny. Dovožoval, že povolení uvedeného přídavku nedoznalo žádným novým rozhodnutím vlády změny nebo zrušení a že platí proto přídavek ten jako dále povolený i při pozdější změně pensijní základny. Změna povoleného přídavku nemohla by prý nastati se zpětnou účinností ode dne pensionování.

Nař. rozhodnutím nevyhovělo min. vnitra tomuto podání z těchto důvodů: »Novým převodem do služebních platů podle zák. č. 103/26 se Vaše pensijní základna zvýšila o další náslužný přídavek, t. j. o 1.500 Kč ročně. Vzhledem k tomu, že rozhodnutím vlády z 24. května 1928 byl Vám ve smyslu ustanovení § 196 odst. 7 plat. zák. osobní do pense započítatelný přídavek v roční částce 1.800 Kč povolen v zájmu vyrovnání pensijní základny, musil Vám tento přídavek býti snížen o částku, o niž se Vaše pensijní základna v důsledku nového převodu do platů podle zákona platového zvýšila, t. j. o 1.500 Kč.«

Rozhoduje o stížnosti vznesené do tohoto rozhodnutí, řídil se nss těmito úvahami:

Stížnost založena jest ve své podstatě na názoru, že žal. úřad nebyl oprávněn měniti usnesení vlády z 24. května 1928 o udělení osobního přídavku v tom znění, jak mu bylo sděleno výnosem min. vnitra ze 4. července 1928, poněvadž tento výnos vešel v moc práva a st-l měl proto nárok, aby mu osobní do pense započítatelný přídavek ročních 1.800 Kč byl zachován, i když novým převodem zvýšila se jeho pensijní základna. Námitka není důvodná.

Podle § 196 odst. 7 plat. zák. č. 103/26 je vláda zmocněna, aby vhodnými opatřeními vyrovnala, kde by to bylo odůvodněno dosavadními platovými poměry, případné platové nesrovnalosti, které při převodu do platů podle tohoto zákona vznikly. Jakého druhu »vhodná opatření« mají býti, zákon sám neurčil, a má tedy vláda možnost voliti způsob opatření těch. Může tedy vláda odstraňovati řečené nesrovnalosti také individuálními správními akty a je její věcí, jaký obsah aktům těm dá a jakými podmínkami bude vázati výhody poskytované tomu kterému státnímu zaměstnanci. Tkví proto právo toho kterého státního zaměst-

nance na výhodu (osobní přídavek) poskytnutou vládou podle § 196 odst. 7 plat. zák. svými kořeny v dotčeném usnesení vlády a je obsah tohoto správního aktu jejího rozhodným při řešení otázky, jakého rozsahu je právo to. Je sice pravda, že řádnost správního procesu vyžaduje, aby úřady, intimující usnesení vlády straně, dbaly přesně obsahu jeho a sdělily se stranou všechny eventuelní součásti správního aktu toho, zejména pokud se dotýkají přiznaného práva. Z povahy intimátu jako aktu osvědčujícího toliko existenci a obsah vládního usnesení však plyne, že intimát nemůže založiti více práv než usnesení samo a že při nesouhlasu intimátu s usnesením je rozhodným toliko usnesení to.

Jak patrně ze správních spisů, povolila vláda usnesením z 24. května 1928 st-li »ve smyslu § 196 odst. 7 plat. zák. č. 103/26 v zájmu vyrovnání jeho pensijní základny osobní, do pense započítatelný přídavek ročních 1.800 Kč počínajíc dnem jeho přeložení do trvalé výslužby«, t. j. dnem 1. února 1927. Toto rozhodnutí bylo st-li intimováno výnosem min. vnitra ze 4. července 1928 takto: »K Vaší žádosti z 21. ledna 1928 povolila Vám vláda rozhodnutím z 24. května 1928 počínajíc dnem Vašeho přeložení do trvalé výslužby, t. j. od 1. února 1927, osobní, do pense započítatelný přídavek částkou roční 1.800 Kč.« Ze srovnání intimátu s usnesením vlády vysvítá, že intimát nesdělil se st-lem pravý a úplný obsah vládního aktu a že vynechal podstatnou součást jeho.

Z tohoto vadného intimátu nemohl však st-l podle toho, co předepsáno, nabyti práva na osobní do pense započítatelný přídavek, který nebyl nijak omezen, protože právním základem materiálního nároku st-lova (*causa efficiens*) na přídavek ten byl správní akt vlády z 24. května 1928, t. j. usnesení vlády, nikoli intimát. Právní nárok st-lův na osobní do pense započítatelný přídavek bylo lze posuzovati podle cit. intimátu toliko potud, pokud nebylo zjištěno, že jest v rozporu s usnesením vlády. Zjistil-li však žal. úřad, když rozhodoval o st-lovu podání z 3. března 1930, že intimát prve citovaný nekryje se s vůlí vlády, jak došla výrazu v usnesení z 24. května 1928, nemohl býti vázán zněním intimátu a musil přihlídnouti při posuzování sporného nároku k správnímu aktu, nárok založivšímu. Otázka, zda tento správní akt má skutečně obsah, jak jej nař. rozhodnutí uvádí, jest otázkou skutkovou, kterou může nss přezkoumávati jen v mezích § 6 zák. o ss. V tom směru jest ze správních spisů zřejmo, že zjištění žal. úřadu má ve spisech dostatečný podklad, a že vláda skutečně povolila st-li onen přídavek »ve smyslu § 196 odst. 7 plat. zák. v zájmu vyrovnání pensijní základny.«

Ale potom přestal býti obsah intimátu o udělení osobního do pense započítatelného přídavku autoritativním osvědčením správního aktu, jehož se dovolával, a nemohl založiti práva, kterých podle usnesení vlády z 24. května 1928 vůbec nebylo. St-li nebyl udělen osobní do pense započítatelný přídavek částkou ročních 1.800 Kč bez jakéhokoli omezení, jak zněl kusý výnos min. vnitra ze 4. července 1928, nýbrž právě jen za účelem (v zájmu) vyrovnání jeho pensijní základny. Z toho plyne, že jakmile nastalo zvýšení (vyrovnání) pensijní základny, přestal v stejném poměru účel, k vůli němuž byl přídavek udělen, a musil býti proto přídavek snížen. Nemá tedy stížnost pravdu, domnívá-li se, že žal. úřad

měnil neoprávněně usnesení vlády z 24. května 1928, a je celá argumentace její lichou.

Jak doličeno, nešlo v daném případě o změnu řádně povoleného osobního přídatku a není potom ovšem vadou, tím méně vadou podstatnou, že žal. úřad nepřihlédl k námitce st-lova podání ze 3. března 1930, že případná změna povoleného přídatku nemohla nastati se zpětnou účinností ke dni pensionování.

Č. 10.287.

Zaměstnanci veřejní. — Vojenské věci: * Důstojník hřebčinstva ve výslužbě, jehož výslužné bylo vyměřeno z pensijní základny odpovídající požitkům VI. hodn. třídy, nemá nároku na příplatek podle § 1 zák. č. 80/1928 Sb. ani tehdy, nabyli-li služebních příjmů VI. hodn. třídy jmenováním.

(Nález ze dne 20. ledna 1933 č. 765.)

Věc: Karel Sch. v P. proti ministerstvu zemědělství o příplatek k odpočivným požitkům podle zák. č. 80/28.

Výrok: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

Důvody: Podle ověřeného opisu kmenového listu vojenské odborné účtárny v Praze z 1. listopadu 1925 byl st-l jmenován plukovníkem hřebčinstva dne 1. srpna 1917 a byl přeložen do výslužby dnem 1. července 1918. Osobním věstníkem mno z roku 1919 č. 33 byl st-l přijat jako gážista ve výslužbě do čsl. armády a byl mu podle výnosu mno ze 14. ledna 1925 přiznán zákonitý nárok na zaopatřovací požitky podle § 5 zák. č. 194/20 od 1. prosince 1918. Později byly odpočivné požitky st-lovy upraveny podle zák. č. 48/21 a 288/24 Sb.

St-l žádal několikrát o povolení příplatku k odpočivným požitkům podle zák. č. 80/28 Sb.

Výměrem z 4. dubna 1930 sdělilo na to min. zem. st-li, že jeho žádosti z 24. února 1930 nelze vyhověti a jemu přiznati nárok na příplatek k odpočivným požitkům podle zák. č. 80/28.

Proti tomuto rozhodnutí čelí stížnost, o níž nss uvažil takto:

Žal. úřad zamítl žádání st-lovo o příplatek k odpočivným požitkům podle zák. č. 80/28 z těchto důvodů:

Podle ustanovení 2. odst. § 1 zák. č. 80/28 jsou z nároku na příplatek vyloučeny osoby, jichž odpočivné požitky jsou již vyměřeny z pensijní základny určené podle nejvyššího služného dosažitelného v příslušné zaměstnanecké kategorii postupem do vyšších požitků podle postupových lhůt stanovených zákonem č. 541/19, č. 186/20 nebo 195/20, nebo podle služného vyššího. Ježto pak jmenovaný patří jako gážista hřebčinstva do VI. postupové skupiny podle zák. č. 195/20 a gážisté této skupiny mohli dosáhnouti postupem časovým požitky pouze VII. hodn. třídy 4. stupeň, kdežto jmenovaný má pensi vyměřenu podle služného vyššího (VI. hodn. třídy, 1. stupně), jest se zřetelem ke shora uvedenému předpisu vyloučen z nároku na příplatek.